

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

6. oktober 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – retsstat – effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten – artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – princippet om dommeres uafsættelighed og uafhængighed – forflyttelse af en dommer ved en almindelig domstol uden samtykke – søgsmål – afvisningskendelse afsagt af en dommer ved Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) (øverste domstol (afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager), Polen) – dommer udnævnt af præsidenten for Republikken Polen på grundlag af en afgørelse fra det nationale domstolsråd trods en retsafgørelse om udsættelse af fuldbyrdelsen af denne afgørelse, indtil der foreligger en præjudiciel afgørelse fra Domstolen – dommer, som ikke udgør en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov – EU-rettens forrang – mulighed for at anse en sådan kendelse for at være ugyldig«

I sag C-487/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager), Polen) ved afgørelse af 21. maj 2019, indgået til Domstolen den 26. juni 2019, i sagen

W.Ż.

procesdeltagere:

Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową, tidligere Prokurator Prokuratury Krajowej Bożena Górecka,

Rzecznik Praw Obywatelskich,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, R. Silva de Lapuerta, afdelingsformændene A. Prechal (refererende dommer), M. Vilaras, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin og N. Wahl samt dommerne D. Šváby, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos og N. Jääskinen,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: kontorchef M. Aleksejev,

* Processprog: polsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. september 2020,

efter at der er afgivet indlæg af:

- W.Ż. ved advokaci S. Gregorczyk-Abram og M. Wawrykiewicz,
- Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową ved R. Hernand, A. Reczka, S. Bańko, B. Górecka og M. Słowińska,
- Rzecznik Praw Obywatelskich ved P. Filipek og M. Taborowski,
- den polske regering ved B. Majczyna, S. Żyrek og A. Dalkowska, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen, først ved K. Herrmann, P. Van Nuffel og H. Krämer, derefter ved K. Herrmann og P. Van Nuffel, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. april 2021,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2 TEU, artikel 6, stk. 1 og 3, TEU, artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, artikel 267 TEUF og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en procedure indledt af dommeren W.Ż. vedrørende en afgørelse, hvorved Krajowa Rada Sądownictwa (det nationale domstolsråd, Polen, herefter »domstolsrådet«) fastslog, at det var uforholdsmæssigt at træffe afgørelse vedrørende W.Ż.'s klage over en afgørelse truffet af præsidenten for Sąd Okręgowy w K. (den regionale domstol i K., Polen) om forflyttelse af ham fra én afdeling til en anden ved denne domstol (herefter »den omtvistede afgørelse«), hvilken afgørelse W.Ż. indbragte for Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) ved et søgsmål, som blev ledsaget af en begæring om, at alle dommere i Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, Polen), der skulle træffe afgørelse i dette søgsmål, blev erklæret inhabile.

Polsk ret

Forfatningen

- 3 Forfatningens artikel 7 har følgende ordlyd:
»De offentlige myndigheder handler i henhold til loven og inden for lovens rammer.«
- 4 Forfatningens artikel 10 bestemmer:
»1. Republikken Polens politiske system er baseret på adskillelse af og balance mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.

2. Sejm og senatet udøver den lovgivende magt. Republikkens præsident og ministerrådet varetager den udøvende magt. Domstolene og retterne udøver den dømmende magt.«

5 Forfatningens artikel 45, stk. 1, fastsætter:

»Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang uden unødigt forsinkelse for en kompetent, uafhængig og upartisk domstol.«

6 Forfatningens artikel 60 bestemmer:

»Polske statsborgere, som er i fuld besiddelse af deres borgerlige rettigheder, har ret til lige adgang til offentlige embeder og hverv.«

7 Forfatningens artikel 77, stk. 2, har følgende ordlyd:

»Ingen må ved loven forhindres i at gøre sine rettigheder og friheder, som er blevet krænket, gældende ved domstolene.«

8 Forfatningens artikel 179 bestemmer:

»Dommere udnævnes af republikkens præsident efter indstilling fra [domstolsrådet] for en ubegrænset periode.«

9 Forfatningens artikel 184 bestemmer:

»[Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Polen)] og de øvrige forvaltningsdomstole kontrollerer, inden for de ved lov fastsatte grænser, den offentlige forvaltnings virksomhed. [...]«

Den nye lov om den øverste domstol

10 Den 20. december 2017 underskrev republikkens præsident ustawa o Sądzie Najwyższym (lov om den øverste domstol) af 8. december 2017 (Dz. U. af 2018, pos. 5, herefter »den nye lov om den øverste domstol«). Denne trådte i kraft den 3. april 2018.

11 Ved den nye lov om den øverste domstol blev navnlig afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) oprettet.

12 Artikel 26 i den nye lov om den øverste domstol har følgende ordlyd:

»Ekstraordinære sager, tvister vedrørende valg og sager til prøvelse af gyldigheden af nationale folkeafstemninger og folkeafstemninger om forfatningen, sager med henblik på at fastslå gyldigheden af valg og folkeafstemninger, andre offentligretlige sager, herunder retssager om konkurrencebeskyttelse, regulering af energi, telekommunikation og jernbanetransport, samt søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Przewodniczy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (formanden for det nationale radio- og tv-råd[, Polen]) eller til anfægtelse af uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid ved de almindelige og militære domstole og ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] henhører under [afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sagers] kompetence.«

13 Artikel 29 i den nye lov om den øverste domstol fastsætter, at dommerne ved denne retsinstans udnævnes af republikkens præsident efter indstilling fra domstolsrådet.

Lov om domstolsrådet

- 14 Domstolsrådet er reguleret ved ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (lov om domstolsrådet) af 12. maj 2011 (Dz. U. af 2011, nr. 126, pos. 714), som ændret ved navnlig ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (lov om ændring af lov om domstolsrådet og visse andre love) af 8. december 2017 (Dz. U. af 2018, pos. 3) og ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (lov om ændring af lov om de almindelige domstoles organisation og visse andre love) af 20. juli 2018 (Dz. U. af 2018, pos. 1443) (herefter »lov om domstolsrådet«).
- 15 Artikel 37, stk. 1, i lov om domstolsrådet bestemmer:
- »Hvis flere kandidater har ansøgt om en stilling som dommer, undersøger og vurderer [domstolsrådet] alle de indgivne ansøgninger samlet. I denne situation vedtager [domstolsrådet] en afgørelse, som omfatter dets beslutninger med hensyn til forelæggelse af en indstilling om udnævnelse til dommerembedet med hensyn til alle ansøgerne.«
- 16 Denne lovs artikel 43 har følgende ordlyd:
- »1. En afgørelse truffet af [domstolsrådet] bliver endelig, såfremt den ikke kan appelleres.
2. Hvis ikke alle deltagerne i proceduren har anfægtet den i artikel 37, stk. 1, omhandlede afgørelse, bliver denne endelig for så vidt angår den del, der omfatter beslutningen om ikke at forelægge en indstilling om udnævnelse til dommer for så vidt angår de deltagere, der ikke har anlagt sag, jf. dog bestemmelserne i artikel 44, stk. 1b.«
- 17 Artikel 44 i lov om domstolsrådet fastsætte:
- »1. En deltager i proceduren kan anlægge sag ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] med den begrundelse, at rådets afgørelse er ulovlig, medmindre andet er fastsat i særlige bestemmelser. [...]
- 1a. I individuelle procedurer vedrørende udnævnelse af en dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] kan der anlægges sag ved [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)]. Det er i sådanne procedurer ikke muligt at anlægge sag ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)]. Et søgsmål ved [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)] kan ikke støttes på et anbringende om en ukorrekt vurdering af kandidaternes opfyldelse af de kriterier, der tages hensyn til, når der træffes beslutning om forelæggelse af indstillingen om udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)].
- 1b. Hvis ikke alle deltagerne i proceduren har anfægtet den i artikel 37, stk. 1, omhandlede afgørelse, bliver denne i individuelle procedurer vedrørende udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] endelig for så vidt angår den del, der omfatter beslutningen om at forelægge indstillingen om udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)], og for så vidt angår den del, der omfatter beslutningen om ikke at forelægge en indstilling om udnævnelse af en dommer ved samme domstol, med hensyn til de deltagere i proceduren, som ikke har anlagt sag.
- [...]
3. Bestemmelserne i [den civile retsplejelov] [...] vedrørende kassationsappel finder anvendelse på procedurer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] og [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste

domstol i forvaltningsretlige sager)]. Bestemmelserne i denne lovs artikel 871 finder ikke anvendelse.

4. I individuelle procedurer vedrørende udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] svarer [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)] annullation af [domstolsrådets] afgørelse om ikke at forelægge indstillingen om udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (den øverste domstol)] til at give den deltager i proceduren, der har anlagt sag, adgang til at være kandidat til et ledigt embede som dommer ved [Sąd Najwyższy (den øverste domstol)], med hensyn til hvilket embede proceduren ved [domstolsrådet] på datoen for [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)] afgørelse ikke er afsluttet, eller – uden en sådan procedure – til det næste ledige embede som dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)], som offentliggøres.«

- 18 Stk. 1a i artikel 44 i lov om domstolsrådet blev indsat i denne artikel ved lov af 8. december 2017 om ændring af lov om domstolsrådet og visse andre love, der trådte i kraft den 17. januar 2018, og stk. 1b og 4 blev indsat ved lov af 20. juli 2018 om ændring af lov om de almindelige domstoles organisation og visse andre love, der trådte i kraft den 27. juli 2018. Inden indførelsen af disse ændringer skulle de søgsmål, som er omhandlet i stk. 1a, i overensstemmelse med stk. 1 i samme artikel 44 anlægges ved Sąd Najwyższy (øverste domstol).
- 19 Ved en dom af 25. marts 2019 fastslog Trybunał Konstytucyjny (forfatningsdomstol, Polen), at artikel 44, stk. 1a, i lov om domstolsrådet var uforenelig med forfatningens artikel 184, i det væsentlige med den begrundelse, at den beføjelse, som Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) var blevet tillagt ved nævnte stk. 1a, ikke var begrundet i lyset af hverken de omhandlede sagers karakter, denne domstols organisatoriske karakteristika eller den procedure, som anvendes af denne. Trybunał Konstytucyjny (forfatningsdomstol) anførte ligeledes i denne dom, at erklæringen om forfatningsstridighed »nødvendigtvis indebærer, at alle verserende retslige procedurer på grundlag af den ophævede bestemmelse må afsluttes«.
- 20 Herefter er artikel 44 i lov om domstolsrådet blevet ændret ved ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (lov om ændring af lov om domstolsrådet og lov om forvaltningsretspleje) af 26. april 2019 (Dz. U. af 2019, pos. 914) (herefter »loven af 26. april 2019«), der trådte i kraft den 23. maj 2019. Artikel 44, stk. 1, er nu affattet som følger:
- »En deltager i proceduren kan anlægge sag ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)] med henvisning til, at [domstolsrådets] afgørelse er ulovlig, medmindre andet er fastsat i særlige bestemmelser. Der kan ikke anlægges sag i individuelle procedurer om udnævnelse til dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)].«
- 21 Desuden fastsætter artikel 3 i lov af 26. april 2019, at »[s]øgsmål til prøvelse af [domstolsrådets] afgørelser i individuelle procedurer vedrørende udnævnelse til dommer [ved Sąd Najwyższy (øverste domstol)], der er iværksat, men ikke pådømt før datoen for denne lovs ikrafttræden, indstilles automatisk«.

Lov om de almindelige domstoles organisation

- 22 Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (lov om de almindelige domstoles organisation) af 27. juli 2001, som ændret (Dz. U. af 2019, pos. 52), bestemmer i artikel 22a:

»[...]

4b Forflyttelse af en dommer til en anden afdeling kræver ikke den pågældendes samtykke ved:

1. forflyttelse til en anden afdeling, der behandler sager inden for samme område

[...]

4c Bestemmelserne i artikel 4b, nr. 1) [...], finder ikke anvendelse på dommere, som inden for en periode på tre år er blevet forflyttet til en anden afdeling uden samtykke. [...]

5. En dommer eller hjælpedommer, hvis opgaver er blevet ændret, således at omfanget af vedkommendes ansvarsområde er blevet ændret, navnlig grundet en forflyttelse til en anden afdeling ved den omhandlede retsinstans, kan indgive en klage til [domstolsrådet] inden for en frist på syv dage regnet fra tildelingen af dennes nye ansvarsområde. Der kan ikke indgives klage over:

1. forflyttelse til en afdeling, som træffer afgørelser i sager inden for samme område

[...]«

Den civile retsplejelov

- 23 Artikel 49 i ustawa - Kodeks postępowania cywilnego (lov om indførelse af den civile retsplejelov) af 17. november 1964, som ændret (Dz. U. af 2018, pos. 1360) (herefter »den civile retsplejelov«) bestemmer:

»[...] retten erklærer en dommer inhabil efter anmodning fra denne eller en part, såfremt der foreligger omstændigheder, som kan give anledning til rimelig tvivl om den pågældendes upartiskhed i en given sag.«

- 24 Artikel 50, stk. 3, i den civile retsplejelov bestemmer:

»Indtil der er truffet afgørelse om inhabilitetsindsigelsen mod en dommer:

1) kan den dommer, som anmodningen vedrører, fortsætte sagens behandling

2) kan der ikke træffes nogen afgørelse eller foranstaltning, hvorved sagens behandling afsluttes.«

- 25 Denne lovs artikel 365, stk. 1, fastsætter:

»En endelig afgørelse er bindende ikke alene for parterne og den ret, der har afsagt den, men også for andre retter, andre offentlige myndigheder og de administrative organer samt i de tilfælde, der er fastsat ved lov, for andre personer.«

26 Den nævnte lovs artikel 388, stk. 1, bestemmer:

»Ved kassationsappel kan andeninstansretten, såfremt fuldbyrdelse af afgørelsen vil påføre en part et uopretteligt tab, udsætte fuldbyrdelsen af den anfægtede afgørelse, indtil appelsagen er afsluttet [...]. Afgørelsen kan træffes i et lukket retsmøde. [...]«

27 Samme lovs artikel 391, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Reglerne om sagsbehandlingen ved førsteinstansretten finder tilsvarende anvendelse på behandlingen af sager ved andeninstansretten, såfremt der ikke er fastsat særlige bestemmelser herom. [...]«

28 Den civile retsplejelovs artikel 398²¹ fastsætter:

»Reglerne om behandlingen af appelsager finder tilsvarende anvendelse på behandlingen af sager ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)], såfremt der ikke er fastsat særlige bestemmelser herom. [...]«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

29 W.Ż. er dommer ved Sąd Okręgowy w K. (den regionale domstol i K.). Ved afgørelse af 27. august 2018 besluttede præsidenten for denne domstol i henhold til artikel 22a, stk. 4b, nr. 1), i lov om de almindelige domstoles organisation at forflytte W.Ż. fra den afdeling ved denne domstol, hvor han hidtil havde haft sæde, til en anden afdeling ved samme domstol.

30 W.Ż. påklagede på grundlag af denne lovs artikel 22a, stk. 5, denne afgørelse til domstolsrådet. Ved den omtvistede afgørelse fastslog domstolsrådet, at det var uforholdsmæssigt at træffe afgørelse i sagen.

31 Den 14. november 2018 anlagde W.Ż. sag til prøvelse af den omtvistede afgørelse ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), hvor sagen skulle behandles af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager. I denne forbindelse fremsatte W.Ż. ligeledes en begæring om, at alle dommerne ved afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager blev erklæret inhabile med den begrundelse, at de, henset til måden, hvorpå de var blevet udnævnt, ikke frembød de krævede garantier for uafhængighed og upartiskhed. Denne inhabilitetsindsigelse skulle behandles af Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere.

32 Hvad angår den nævnte udnævnelsesmåde har den forelæggende ret, nemlig Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) sammensat som et udvidet dommerkollegium med syv dommere, præciseret, at domstolsrådets afgørelse nr. 331/2018 af 28. august 2018, hvorved det blev indstillet til republikkens præsident at udnævne de pågældende til dommerembeder ved afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, har været genstand for søgsmål anlagt på grundlag af artikel 44, stk. 1a, i lov om domstolsrådet ved Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) af kandidater, som domstolsrådet ikke indstillede til udnævnelse i denne afgørelse.

33 Ved endelig kendelse af 27. september 2018 traf Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) på grundlag af artikel 388, stk. 1, i den civile retsplejelov, sammenholdt med artikel 398²¹ heri samt artikel 44, stk. 3, i lov om domstolsrådet, bestemmelse om, at fuldbyrdelsen af afgørelse nr. 331/2018 skulle udsættes.

- 34 Uanset disse søgsmål og den nævnte kendelse udnævnte republikkens præsident den 10. oktober 2018 visse af de kandidater, som domstolsrådet havde indstillet i afgørelse nr. 331/2018, til dommerembederne ved afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager.
- 35 Herefter udsatte Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) ved afgørelser af 22. november 2018 de sager, som således var indbragt for den, indtil Domstolen havde truffet afgørelse vedrørende de præjudicielle spørgsmål, som den var blevet forelagt af samme nationale ret ved afgørelse af 21. november 2018, i den sag, der gav anledning til dom af 2. marts 2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål) (C-824/18, herefter »dommen i sagen A.B. m.fl.«, EU:C:2021:153), vedrørende en anden afgørelse truffet af domstolsrådet om forelæggelse for republikkens præsident af visse personers ansøgninger med henblik på udnævnelse til dommerembeder ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) afdelinger for civile sager og straffesager. Med disse spørgsmål ønskede Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) nærmere bestemt oplyst, om EU-retten var til hinder for bestemmelser såsom artikel 44, stk. 1b-4, i lov om domstolsrådet.
- 36 Den 20. februar 2019 udnævnte republikkens præsident en person, som domstolsrådet ligeledes havde indstillet i afgørelse nr. 331/2018, til dommer ved afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager (herefter »den omhandlede dommer«).
- 37 Den 8. marts 2019 afsagde den omhandlede dommer, der traf afgørelse som enedommer uden at råde over de sagsakter, som Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere rådede over på daværende tidspunkt, og uden at have hørt W.Ż., en kendelse, hvorved W.Ż.'s søgsmål anlagt til prøvelse af den omtvistede afgørelse blev afvist (herefter »den omtvistede kendelse«).
- 38 Ved afgørelse af 20. marts 2019 fastslog Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere, at den omtvistede kendelse var blevet afsagt i strid med den civile retsplejelovs artikel 50, stk. 3, nr. 2), idet den fremhævede, at denne bestemmelse er til hinder for, at der træffes en afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes, så længe der ikke er truffet afgørelse om en inhabilitetsindsigelse mod en dommer rejst af enhver anden dommer. I samme afgørelse fastslog den nævnte domstol i øvrigt, at denne kendelse udgjorde en tilsidesættelse af W.Ż.'s ret til forsvar som omhandlet i forfatningens artikel 45, stk. 1, artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), og chartrets artikel 47, eftersom den var blevet afsagt af en instans, som ikke rådede over sagsakterne, og uden at W.Ż. havde kunnet gøre sig bekendt med det offentliges repræsentants opfattelse.
- 39 I afgørelsen undersøgte den nævnte domstol ligeledes spørgsmålet om, hvorvidt den omhandlede dommer faktisk havde status som dommer, idet den omtvistede kendelse i modsat fald måtte anses for at være en nullitet. Dette spørgsmål vil have betydning for udfaldet af den for den samme domstol verserende inhabilitetssag, for så vidt som denne sag, hvis den omtvistede kendelse fastslås at være eksisterende, skal afsluttes ved en afgørelse om, at det er ufornuddent at træffe afgørelse som følge af, at sagen er uden genstand, mens der, såfremt denne kendelse er en nullitet, derimod skal træffes afgørelse vedrørende den af W.Ż. rejste inhabilitetsindsigelse.

Under disse omstændigheder besluttede Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere at forelægge den forelæggende ret følgende spørgsmål:

- »1) Er en kendelse om afvisning af et søgsmål til prøvelse af en afgørelse truffet af domstolsrådet anlagt ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), der er afsagt af domstolen beklædt med en enedommer, som er blevet udnævnt til dommer ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) til trods for et tidligere søgsmål anlagt ved Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) til prøvelse af domstolsrådets afgørelse om at indstille denne person til udnævnelse som dommer ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), og uanset at sagen ved den øverste domstol i forvaltningsretlige sager fortsat var verserende på datoen for meddelelsen af udnævnelsesakten, juridisk set eksisterende, og afslutter den den sag, som er anlagt med det pågældende søgsmål?
- 2) Har den udsættelse af fuldbyrdelsen af domstolsrådets afgørelse, som Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) i henhold til artikel 388, stk. 1, i [den civile retsplejelov], sammenholdt med artikel 398²¹ heri samt artikel 44, stk. 3, i [lov om domstolsrådet], traf bestemmelse om inden meddelelsen af akten vedrørende udnævnelse til dommer ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), betydning for afgørelsen af spørgsmålet i punkt 1?»

- 40 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at besvarelsen af de spørgsmål, som den er blevet forelagt, navnlig afhænger af, om en dommer, der er udnævnt under sådanne omstændigheder, udgør en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, stk. 2, samt EMRK's artikel 6, stk. 1.
- 41 Ifølge den forelæggende ret kræver artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU nemlig, at medlemsstaterne sikrer, at de nationale retter, som skal træffe afgørelse på de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder disse krav, hvilket navnlig indebærer, at de pågældende dommere udnævnes på behørig vis.
- 42 Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager skal imidlertid for det første træffe afgørelse i bl.a. sager inden for områder, der er omfattet af EU-retten, såsom sager vedrørende beskyttelse af konkurrencen og regulering af energi. For det andet blev den omtvistede kendelse afsagt i en sag vedrørende statussen og beskyttelsen af uafhængigheden for en dommer ved en national ret, der selv skulle træffe afgørelse på de områder, der er omfattet af EU-retten, hvilket på alle hovedsagens stadier kræver overholdelse af de krav, der er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2.
- 43 Den forelæggende ret er i øvrigt af den opfattelse, at den omhandlede dommer er blevet udnævnt i åbenlys modstrid med og forsætlig tilsidesættelse af grundlæggende bestemmelser i polsk ret om proceduren for udnævnelse af dommere.
- 44 For det første fandt udnævnelsen nemlig sted, selv om der for Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) var anlagt et søgsmål til prøvelse af afgørelse nr. 331/2018 om indstilling af den pågældende til udnævnelse. Det fremgår imidlertid af forfatningens artikel 179, at en sådan indstilling har konstitutiv virkning, således at så længe den juridiske eksistens af denne afgørelse fortsat er usikker på grund af det nævnte søgsmål, vil enhver udnævnelse savne retsgrundlag, idet et sådant søgsmål nemlig tager sigte på at sikre

beskyttelsen af retten for deltagerne i udnævnelsesproceduren til adgang til offentlig ansættelse på lige vilkår og til adgang til domstolene i overensstemmelse med forfatningens artikel 45, stk. 1, artikel 60 og artikel 77, stk. 2.

- 45 Bestemmelserne i artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet har ikke betydning for det ovenstående. Således som det er blevet fremhævet i denne doms præmis 35, anmodede Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) nemlig Domstolen om en præjudiciel afgørelse i den sag, der gav anledning til dommen i sagen A.B. m.fl., på grund af den tvivl, som denne nationale ret nærede med hensyn til de nævnte nationale bestemmelsers forenelighed med EU-retten. Den forelæggende ret har således fremhævet, at det er under hensyntagen til Domstolens præciseringer i denne sag, at Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) skal træffe afgørelse om disse bestemmelsers forenelighed med EU-retten eller sikre en fortolkning af dem, der er i overensstemmelse med EU-retten.
- 46 For det andet har republikkens præsident ved at foretage den omtvistede udnævnelse på trods af den endelige afgørelse, hvorved Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) traf bestemmelse om udsættelse af fuldbyrdelsen af afgørelse nr. 331/2018, tilsidesat bestemmelserne i den civile retsplejelovs artikel 365, stk. 1, sammenholdt med artikel 391, stk. 1, og artikel 398²¹ heri samt artikel 44, stk. 3, i lov om domstolsrådet. Desuden udgjorde udnævnelsen af den omhandlede dommer ligeledes en tilsidesættelse af forfatningens artikel 7 og 10, idet republikkens præsident ikke respekterede den domsmyndighed, som er tillagt Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager).
- 47 I øvrigt indgår en sådan ulovlig udnævnelse i en bredere kontekst, hvor der træffes et stigende antal foranstaltninger med henblik på at forhindre en effektiv domstolsprøvelse af domstolsrådets afgørelser om indstillinger til dommerembeder ved Sąd Najwyższy (øverste domstol).
- 48 Dette gælder for det første vedtagelsen af artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet, hvis forenelighed med EU-retten som tidligere nævnt var genstand for de spørgsmål, som blev forelagt Domstolen i den sag, der gav anledning til dommen i sagen A.B. m.fl., det gælder for det andet domstolsrådets og en gruppe senatorers sagsanlæg ved Trybunał Konstytucyjny (forfatningsdomstol), der foranledigede sidstnævnte ret til i en dom af 25. marts 2019 at fastslå, at artikel 44, stk. 1b, i lov om domstolsrådet var forfatningsstridig, og at alle søgsmål til prøvelse af sådanne afgørelser, som verserede for Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), følgelig måtte afsluttes, og det gælder for det tredje vedtagelsen af loven af 26. april 2019, der bestemmer, at det er ufornuddent at træffe afgørelse i disse søgsmål, og udelukker alle fremtidige søgsmål af denne art.
- 49 Hertil kommer andre mangler i forbindelse med udnævnelsen af den omhandlede dommer, herunder det forhold, at de 15 medlemmer af det nuværende domstolsråd, der har status som dommere, er blevet udnævnt af Sejm og ikke længere, som tidligere, af deres dommerkoleger, og den omstændighed, at udnævnelsen af disse medlemmer af domstolsrådet kom i stand ved en forkortelse af den forfatningsmæssigt garanterede varighed af mandatet for medlemmerne af det tidligere domstolsråd. Disse aspekter var for deres del genstand for de præjudicielle spørgsmål, som Domstolen blev forelagt i de forenede sager, der gav anledning til dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982).

- 50 Henset til samtlige de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af den omhandlede dommer således fandt sted, er den forelæggende ret af den opfattelse, at denne dommer ikke opfylder de krævede garantier med hensyn til uafhængighed og upartiskhed. Disse omstændigheder kan nemlig skabe tvivl i denne henseende i offentligheden og udsætte denne dommer for ydre pres fra de myndigheder, der udnævnte ham og derefter arbejdede for, at hans udnævnelse ikke længere kunne anfægtes retsligt. De samme omstændigheder skaber ligeledes en risiko for partiskhed i forbindelse med tvisten i hovedsagen, således som den omhandlede dommers afsigelse af den omtvistede kendelse vidner om.
- 51 På denne baggrund har Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) sammensat som et udvidet dommerkollegium med syv dommere besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 2 [TEU], artikel 6, stk. 1 og 3, [TEU] samt artikel 19, stk. 1, andet afsnit[, TEU], sammenholdt med [chartrets] artikel 47 [...] samt artikel 267 [TEUF] fortolkes således, at en ret, som er beklædt med en enedømmer, der er blevet udnævnt til dommer i åbenlys modstrid med medlemsstatens retsforrifter vedrørende udnævnelse af dommere – navnlig eftersom den pågældende person blev udnævnt til dommer, selv om der forud var blevet anlagt søgsmål til prøvelse af afgørelsen truffet af det nationale organ [domstolsrådet], der indeholdt forslaget om at udnævne den pågældende person til dommer, ved den kompetente nationale ret [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)], fuldbgyrdelsen af denne afgørelse var blevet udsat i overensstemmelse med den nationale lovgivning[,] og sagen ved den kompetente nationale ret [Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)] endnu ikke var afsluttet, da udnævnelsesdokumentet blev udleveret – ikke er en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, i EU-rettens forstand?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

Anmodningen om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure

- 52 Den forelæggende ret har anmodet om, at denne præjudicielle forelæggelse undergives den fremskyndede procedure i henhold til artikel 105 i Domstolens procesreglement. Den forelæggende ret har til støtte for anmodningen gjort gældende, at anvendelse af en sådan procedure er begrundet i det forhold, at svaret på det præjudicielle spørgsmål, som er forelagt Domstolen, ud over at det har betydning i hovedsagen, kan få indvirkning på den judicielle virksomhed, der udøves af et vist antal andre dommere, som for nylig er blevet ansat i forskellige afdelinger ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), og som er blevet udnævnt under delvis eller fuldstændig de samme omstændigheder som den omhandlede dommer.
- 53 Procesreglementets artikel 105, stk. 1, fastsætter, at Domstolens præsident efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, kan beslutte at undergive en sag en fremskyndet procedure, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt.
- 54 Det bemærkes, at en sådan fremskyndet procedure udgør et processuelt instrument til behandling af en ekstraordinær nødsituation. Det fremgår i øvrigt ligeledes af Domstolens praksis, at det er muligt at undlade at anvende den fremskyndede procedure, når den følsomme og komplekse karakter af de retlige problemer, en sag rejser, kun vanskeligt lader sig behandle under anvendelse af en sådan procedure, navnlig når det ikke forekommer passende at forkorte den

skriftlige forhandling for Domstolen (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecâtorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 103 og den deri nævnte retspraksis).

- 55 I det foreliggende tilfælde har Domstolens præsident den 20. august 2019, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, besluttet ikke at imødekomme den i denne doms præmis 52 nævnte anmodning.
- 56 Det fremgår således af forelæggelsesafgørelsen, at tvisten i hovedsagen i det væsentlige vedrører et søgsmål, hvorved en dommer anfægter en afgørelse om forflyttelse af den pågældende fra en afdeling ved den ret, hvor han indtil da havde sæde, til en anden afdeling ved samme ret, og hvorunder der er rejst en inhabilitetsindsigelse mod de dommere, der skal træffe afgørelse i sagen. En tvist af denne type kan imidlertid som sådan ikke skabe en ekstraordinær nødsituation.
- 57 I øvrigt er det forelagte spørgsmål, selv om det rent faktisk vedrører grundlæggende EU-retlige bestemmelser, af en kompleks og yderst følsom karakter og indgår selv i en forholdsvis kompliceret national processuel og retlig sammenhæng, og det egner sig således ikke til behandling efter en procedure, der fraviger de almindelige procedureregler. Det skal i øvrigt ligeledes tages i betragtning, at nogle af den forelæggende rets tvivlsspørgsmål, som ligger til grund for det forelagte spørgsmål, således som det fremgår af denne doms præmis 45, 48 og 49, allerede har været genstand for andre præjudicielle forelæggelser, der allerede er på fremskredne trin i behandlingen.

Retsforhandlingernes mundtlige del og anmodningen om genåbning heraf

- 58 Efter retsforhandlingernes skriftlige del har de berørte parter, herunder navnlig den polske regering, afgivet mundtlige indlæg i et retsmøde, der blev afholdt den 22. september 2020. Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 15. april 2021, på hvilken dato retsforhandlingernes mundtlige del følgelig blev afsluttet.
- 59 Ved dokument indleveret til Domstolens Justitskontor den 7. maj 2021 har den polske regering anmodet om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del.
- 60 Til støtte for denne anmodning har den polske regering gjort gældende, at der er forskel på den retning, der angives i på den ene side generaladvokatens forslag til afgørelse i denne sag og på den anden side generaladvokat Hogans forslag til afgørelse Repubblika (C-896/19, EU:C:2020:1055) og dom af 20. april 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311), for så vidt angår vurderingen i forhold til EU-retten af processen for udnævnelse af nationale dommere i de forskellige medlemsstater.
- 61 Den polske regering er ligeledes af den opfattelse, at en genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del i det foreliggende tilfælde er begrundet i den omstændighed, at generaladvokaten i sit forslag til afgørelse, som denne regering er uenig i, ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til dens argumenter, således at forslaget til afgørelse ikke er objektivt.
- 62 I denne henseende bemærkes for det første, at der i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og i Domstolens procesreglement ikke er fastsat en mulighed for, at de berørte personer, der er omfattet af denne statuts artikel 23, kan afgive indlæg som svar på generaladvokatens forslag til afgørelse (dom af 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).

- 63 For det andet skal generaladvokaten i medfør af artikel 252, stk. 2, TEUF fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, der i overensstemmelse med statuten for Den Europæiske Unions Domstol kræver dennes deltagelse. Domstolen er hverken bundet af disse forslag til afgørelse eller af den begrundelse, hvorpå generaladvokaten har støttet disse. En parts uenighed med generaladvokatens forslag til afgørelse, uanset hvilke spørgsmål der undersøges heri, kan følgelig ikke i sig selv udgøre et forhold, som kan begrunde genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del (dom af 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 64 Hvad angår den polske regerings argumenter om en angivelig mangel på objektivitet i generaladvokatens forslag til afgørelse er det tilstrækkeligt at bemærke, at den omstændighed, at den polske regering er af den opfattelse, at der i forbindelse med denne præjudicielle procedure ikke er blevet taget tilstrækkeligt hensyn til dens argumenter i forslaget til afgørelse, under alle omstændigheder ikke kan godtgøre en sådan manglende objektivitet.
- 65 I overensstemmelse med artikel 83 i Domstolens procesreglement kan Domstolen i øvrigt til enhver tid efter at have hørt generaladvokaten ved kendelse bestemme, at retsforhandlingernes mundtlige del skal genåbnes, navnlig hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af afgørende betydning for Domstolens afgørelse.
- 66 I det foreliggende tilfælde finder Domstolen imidlertid, efter at have hørt generaladvokaten, at den efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del og efter det retsmøde, der er afholdt for Domstolen, råder over alle de nødvendige oplysninger for at træffe afgørelse om den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse. Domstolen bemærker endelig, at den polske regerings anmodning om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del ikke har vist, at der foreligger nye faktiske omstændigheder, som kan have indflydelse på den afgørelse, den således skal træffe.
- 67 Under disse omstændigheder er der ikke anledning til at genåbne den mundtlige forhandling.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 68 Det fremgår af fast retspraksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen efter omstændighederne at omformulere de spørgsmål, den forelægges (dom af 15.7.2021, Ministrstvo za obrambo, C-742/19, EU:C:2021:XXX, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).
- 69 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret skal besvare de spørgsmål, som den er blevet forelagt af Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommer, således som disse er gengivet i denne doms præmis 39. Sidstnævnte ret ønsker med disse spørgsmål oplyst, om den med rette kan se bort fra den omtvistede kendelse og følgelig skal fortsætte behandlingen af den inhabilitetsindsigelse, som er blevet rejst for den i forbindelse med hovedsagen, eller om den skal fastslå, at det er ufornuddigt at træffe afgørelse vedrørende denne indsigelse, med den begrundelse, at hovedsagen er blevet afsluttet med kendelsen, idet det af W.Ż. anlagte søgsmål ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) til prøvelse af den omtvistede afgørelse herved blev afvist.

- 70 Det skal i øvrigt fremhæves, at domstolsrådet med denne afgørelse fastslog, at det var uforholdent at træffe afgørelse i et søgsmål anlagt af W.Ż. til prøvelse af den afgørelse, hvorved præsidenten for Sąd Okręgowy w K. (den regionale domstol i K.), hvor W.Ż. er dommer, forflyttede sidstnævnte uden hans samtykke fra den afdeling ved denne ret, hvor han indtil da havde sæde, til en anden afdeling ved samme ret.
- 71 Under disse omstændigheder må det lægges til grund, at den forelæggende ret med sit spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og princippet om EU-rettens forrang skal fortolkes således, at en national ret, for hvilken der er rejst en inhabilitetsindsigelse i tilknytning til et søgsmål, hvorved en dommer anfægter en afgørelse om forflyttelse fra én afdeling til en anden ved den ret, hvor den pågældende arbejder, uden vedkommendes samtykke, skal anse en kendelse, hvorved en ret, der træffer afgørelse i sidste instans, beklædt med en enedommer, har afvist dette søgsmål, for at være ugyldig med den begrundelse, at den enedommer, som har sæde i denne ret, henset til omstændighederne i forbindelse med sin udnævnelse ikke udgør en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.
- 72 Med hensyn til disse omstændigheder har den forelæggende ret navnlig i sit spørgsmål påpeget, at på det tidspunkt, hvor den omhandlede dommer blev udnævnt, var domstolsrådets afgørelse om indstilling af denne dommer til udnævnelsen genstand for domstolsprøvelse, og at Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), som skulle behandle det pågældende søgsmål, havde afsagt kendelse om, at fuldbyrdelsen af denne afgørelse skulle udsættes.
- 73 Som det fremgår af denne doms præmis 45, 48 og 49, har den forelæggende ret i forelæggelsesafgørelsens begrundelse ligeledes fremhævet den tvivl, som den i denne forbindelse nærer med hensyn til dels de flere på hinanden følgende ændringer af betydning for de nationale regler om sådanne søgsmål og Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) kompetence til at behandle disse søgsmål, dels domstolsrådets tilsyneladende manglende uafhængighed, idet den forelæggende ret herved har fremhævet, at disse to problemstillinger i øvrigt allerede har været genstand for præjudicielle forelæggelser for Domstolen i henholdsvis den sag, der gav anledning til dommen i sagen A.B. m.fl., og i de forenede sager, som gav anledning til dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982).

Domstolens kompetence

- 74 Efter Prokurator Generalnys (generalstatsadvokat, Polen) opfattelse henhører de processuelle regler, der finder anvendelse på udnævnelse af dommere, og betingelserne for sådanne udnævnelsers gyldighed under medlemsstaternes enekompetence og falder uden for EU-rettens anvendelsesområde. Disse spørgsmål henhører derfor ikke under Domstolens kompetence.
- 75 Det bemærkes i denne henseende, således som det fremgår af fast retspraksis, at selv om organiseringen af den dømmende magt i medlemsstaterne ganske vist henhører under de sidstnævntes kompetence, gælder det ikke desto mindre, at medlemsstaterne under udøvelsen af denne kompetence skal overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til EU-retten, og at dette navnlig kan være tilfældet for så vidt angår nationale regler vedrørende vedtagelse af afgørelser om udnævnelse af dommere og efter omstændighederne regler vedrørende

domstolsprøvelsen i forbindelse med sådanne udnævnelsesprocedurer (jf. i denne retning dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 68 og den deri nævnte retspraksis, og dom af 20.4.2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 48).

- 76 Den argumentation, som generalstatsadvokaten således har fremført, vedrører i øvrigt reelt selve rækkevidden og dermed fortolkningen af de bestemmelser i den primære ret, der er nævnt i det forelagte spørgsmål, hvilken fortolkning åbenbart falder inden for Domstolens kompetence i henhold til artikel 267 TEUF (jf. i denne retning dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 111 og den deri nævnte retspraksis).
- 77 Den polske regering har for sin vedkommende gjort gældende, at det præjudicielle spørgsmål ikke har til formål at opnå en fortolkning af EU-retten, men alene tager sigte på at bekræfte den forelæggende rets antagelse om, at den omhandlede dommer ikke er uafhængig og upartisk og heller ikke lovligt udnævnt, hvilket både indebærer en fortolkning af de bestemmelser i national ret, der regulerer proceduren for udnævnelse af dommere, og en kvalificering af de faktiske omstændigheder i lyset af disse bestemmelser samt en undersøgelse af, om en sådan tilsidesættelse af national ret har medført en tilsidesættelse af EU-retten. Sådanne spørgsmål henhører imidlertid ikke under Domstolens kompetence i en præjudiciel forelæggelsessag.
- 78 I denne henseende bemærkes imidlertid for det første, at selv om det inden for rammerne af en procedure i henhold til artikel 267 TEUF, som er baseret på en klar adskillelse mellem de nationale retters og Domstolens funktioner, ganske vist alene er den nationale ret, der har kompetence til at fastlægge og vurdere hovedsagens faktiske omstændigheder og til at fortolke og anvende den nationale ret (jf. navnlig dom af 26.4.2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis), forholder det sig ikke desto mindre således, at det til gengæld tilkommer Domstolen at forsyne den nationale ret, der har anmodet den om en præjudiciel afgørelse, med de under EU-retten henhørende fortolkningsbidrag, som kan være nødvendige for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, idet den herved tager hensyn til de oplysninger, som fremgår af forelæggelsesafgørelsen, vedrørende den nationale ret, som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, og dennes faktiske omstændigheder.
- 79 Selv om det for det andet heller ikke inden for rammerne af den præjudicielle procedure tilkommer Domstolen at udtale sig om, hvorvidt bestemmelser i national ret er forenelige med reglerne i EU-retten, er den til gengæld beføjet til at forsyne den forelæggende ret med alle under EU-retten henhørende fortolkningsbidrag, som gør det muligt for den forelæggende ret at vurdere dette spørgsmål om foreneligheden med henblik på bedømmelsen af den sag, der er indbragt for den (dom af 20.4.2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 80 Det følger af det ovenstående, at Domstolen har kompetence til at besvare den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse.

Formaliteten

- 81 Den polske regering og generalstatsadvokaten er af den opfattelse, at anmodningen om præjudiciel afgørelse skal afvises af flere grunde.

- 82 For det første har generalstatsadvokaten anført, at Sąd Najwyższy (øverste domstol) ved at træffe afgørelse i et søgsmål som det i hovedsagen foreliggende, der er anlagt til prøvelse af en afgørelse fra domstolsrådet, ikke handler som en ret, der træffer afgørelse i en tvist, men som et »retsbeskyttelsesorgan«, der intervenerer i en procedure vedrørende en »abstrakt« afgørelse.
- 83 I denne henseende bemærkes, at de betingelser, hvorunder Domstolen varetager sine opgaver på det præjudicielle område, er uafhængige af arten af og formålet med de retssager, der indledes ved de nationale retter. Artikel 267 TEUF henviser til den dom, der skal afsiges af den nationale ret, uden at der er fastsat særlige ordninger, der afhænger af arten af den nævnte dom (dom af 16.12.1981, Foglia, 244/80, EU:C:1981:302, præmis 33).
- 84 Som det fremgår af fast retspraksis, kan de nationale retter forelægge spørgsmål for Domstolen, hvis der verserer en tvist for dem, og de skal træffe afgørelse i en sag, der skal afsluttes med en retsafgørelse (jf. i denne retning dom af 31.1.2013, Belov, C-394/11, EU:C:2013:48, præmis 39).
- 85 Dette er klart tilfældet i det foreliggende tilfælde.
- 86 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, skal Sąd Najwyższy (øverste domstol) nemlig i hovedsagen træffe afgørelse i et søgsmål, hvorved W.Ż. har anfægtet en afgørelse fra domstolsrådet, i hvilken det blev fastslået, at det var uforholdsmæssigt at træffe afgørelse vedrørende den klage, som han havde indgivet til dette organ, over en afgørelse, hvorved han uden sit samtykke blev forflyttet fra én afdeling til en anden ved den ret, hvor han er ansat som dommer.
- 87 For det andet har den polske regering anført, at de EU-retlige bestemmelser, som ønskes fortolket i det foreliggende tilfælde, ikke finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, og at de navnlig ikke kan pålægge en medlemsstat forpligtelser i forbindelse med, at denne fastsætter betingelserne vedrørende forflyttelse af dommere eller proceduren for udnævnelse af disse, og heller ikke tvinge republikkens præsident til at udsætte udstedelsen af akter om udnævnelse af dommere, indtil Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har truffet afgørelse i et søgsmål til prøvelse af en afgørelse fra domstolsrådet. Alle disse spørgsmål henhører nemlig udelukkende under medlemsstaternes kompetence i overensstemmelse med artikel 5 TEU, sammenholdt med artikel 3 TEUF og 4 TEUF.
- 88 Desuden har den forelæggende ret ingen kompetence i henhold til national ret til at vedtage en afgørelse, som de facto indebærer, at den omhandlede dommer fortaber sit mandat, og tilvejebringelse af en sådan kompetence på grundlag af EU-retten eller en dom afsagt af Domstolen vil tilsidesætte visse grundlæggende nationale forfatningsmæssige principper i strid med artikel 4, stk. 2, TEU samt retsstatsprincipperne, princippet om dommers uafsættelighed og retssikkerhedsprincippet.
- 89 I denne henseende er det for det første allerede blevet anført i denne doms præmis 75, at medlemsstaterne under udøvelsen af deres kompetence vedrørende bl.a. fastsættelse af nationale regler for proceduren for udnævnelse af dommere og for domstolsprøvelsen heraf skal overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til EU-retten.
- 90 For det andet må det konstateres, at de argumenter, som den polske regering således har fremført, i det væsentlige angår rækkevidden og dermed fortolkningen af de EU-retlige bestemmelser, som det præjudicielle spørgsmål vedrører, og de virkninger, som vil kunne følge af disse bestemmelser,

henset til navnlig EU-rettens forrang. Sådanne argumenter, der vedrører realiteten med hensyn til det forelagte spørgsmål, kan således på grund af selve deres karakter ikke medføre, at spørgsmålet skal afvises fra realitetsbehandling (jf. i denne retning dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 80).

- 91 For det tredje er den polske regering og generalstatsadvokaten af den opfattelse, at Domstolens besvarelse af det præjudicielle spørgsmål ikke er nødvendig i forbindelse med tvisten i hovedsagen.
- 92 De nævnte berørte parter er for det første af den opfattelse, at eftersom W.Ż.'s søgsmål til prøvelse af den omtvistede afgørelse er blevet afvist ved den omtvistede kendelse, er der ikke længere nogen tvist at afgøre i hovedsagen, således at inhabilitetsindsigelsen for Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere nu er uden genstand.
- 93 I denne henseende skal det imidlertid bemærkes, at som anført af den forelæggende ret er Domstolens besvarelse af det forelagte præjudicielle spørgsmål nødvendig for, at denne nationale ret kan besvare de spørgsmål, som den er blevet forelagt af Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere, og som netop tager sigte på at afgøre, om sidstnævnte ret skal anse den omtvistede kendelse for at være ugyldig, således at den fortsat skal træffe afgørelse vedrørende den inhabilitetsindsigelse, som er rejst for den.
- 94 Det følger heraf, at en besvarelse fra Domstolen i det foreliggende tilfælde er nødvendig for, at den forelæggende ret og dernæst Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere kan afgøre de opståede spørgsmål in limine litis, før den sidstnævnte ret efter omstændighederne kan træffe afgørelse vedrørende realiteten i tvisten i hovedsagen (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis). Under disse omstændigheder skal den indsigelse, der er rejst af den polske regering og generalstatsadvokaten, forkastes.
- 95 For det andet har generalstatsadvokaten anført, at den inhabilitetsindsigelse, som er verserende i hovedsagen, burde have været afvist i overensstemmelse med national retspraksis, eftersom den er rettet mod dommere, der endnu ikke er udpeget til at behandle den pågældende sag.
- 96 I denne henseende er det imidlertid tilstrækkeligt at bemærke, at det fremgår af fast retspraksis, at det inden for rammerne af den præjudicielle procedure, som er omhandlet i artikel 267 TEUF, ikke tilkommer Domstolen at efterprøve, om forelæggelsesafgørelsen er truffet i overensstemmelse med de nationale bestemmelser vedrørende retternes sammensætning og virkemåde (dom af 16.6.2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis), og navnlig heller ikke at undersøge, om en verserende sag ved en forelæggende ret kan antages til realitetsbehandling efter disse bestemmelser (jf. i denne retning dom af 7.12.2000, Schnorbus, C-79/99, EU:C:2000:676, præmis 21 og 22).
- 97 For det tredje hviler det præjudicielle spørgsmål efter generalstatsadvokatens opfattelse på den antagelse, at reglerne om den nationale procedure for udnævnelse af dommere er blevet tilsidesat i det foreliggende tilfælde, men en sådan tilsidesættelse af national ret er ikke godtgjort.

- 98 I denne henseende er det imidlertid allerede blevet bemærket i denne doms præmis 78, at det inden for rammerne af proceduren i henhold til artikel 267 TEUF hverken tilkommer Domstolen at udtale sig om fortolkningen og anvendelsen af den nationale lovgivning eller at vurdere de faktiske omstændigheder.
- 99 For det fjerde og sidste har generalstatsadvokaten anført, at begrundelsen for anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke overholder de krav, der følger af artikel 94 i Domstolens procesreglement. Redegørelsen i denne afgørelse for de nationale retsforskrifter, der finder anvendelse, er nemlig selektiv og understøtter ikke de hævdede tilsidesættelser af den nationale procedure for udnævnelse af dommere, mens de grunde, der har været bestemmende for valget af, hvilke EU-retlige bestemmelser der ønskes fortolket, og som skal være egnede til at påvise den krævede forbindelse mellem disse og den nationale lovgivning, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, heller ikke er udtrykkeligt angivet af den forelæggende ret.
- 100 I denne henseende må det imidlertid konstateres, at det fremgår af de oplysninger, der er nævnt i denne doms præmis 3-28 og 40-50, at anmodningen om præjudiciel afgørelse indeholder alle de nødvendige oplysninger, herunder om indholdet af de nationale bestemmelser, der kan finde anvendelse på den foreliggende sag, om de grunde, der har fået den forelæggende ret til at stille Domstolen et spørgsmål om fortolkningen af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, og om den forbindelse, som den forelæggende ret har fastslået mellem denne bestemmelse og de ovennævnte nationale regler, således at Domstolen er i stand til at træffe afgørelse vedrørende det spørgsmål, som den er blevet forelagt.
- 101 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at anmodningen om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 102 Som fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU påhviler det medlemsstaterne at fastsætte et retsmiddel- og proceduresystem, som sikrer borgerne den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten. Princippet om en effektiv retsbeskyttelse af borgernes rettigheder som sikret ved EU-retten, hvortil der således henvises i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, udgør et generelt princip i EU-retten, som udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner, og som er fastslået i EMRK's artikel 6 og 13 og nu bekræftet i chartrets artikel 47 (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 190 og den deri nævnte retspraksis). Der skal følgelig tages behørigt hensyn til sidstnævnte bestemmelse ved fortolkningen af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU (jf. i denne retning dom af 20.4.2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).
- 103 For så vidt angår det materielle anvendelsesområde for artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU omhandler denne bestemmelse »de områder, der er omfattet af EU-retten«, uafhængigt af den situation, hvori medlemsstaterne gennemfører EU-retten som omhandlet i chartrets artikel 51, stk. 1 (dom af 24.6.2019, Kommissionen mod Polen (Den øverste domstols uafhængighed), C-619/18, EU:C:2019:531, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis, og af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 192 og den deri nævnte retspraksis).

- 104 I henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU skal enhver medlemsstat således bl.a. sikre, at retsinstanser, der i henhold til EU-retten som »retsinstans« henhører under medlemsstatens retsmiddel- og proceduresystem på de områder, der er omfattet af EU-retten, og som derfor som sådan kan træffe afgørelse vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, opfylder kravene til en effektiv retsbeskyttelse (dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 112 og den deri nævnte retspraksis).
- 105 Hvad angår hovedsagen bemærkes indledningsvis, at det søgsmål, som W.Ż. har anlagt ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), er rettet mod en afgørelse truffet af domstolsrådet, hvorved det blev fastslået, at det var ufornuddent at træffe afgørelse vedrørende den berørte parts klage indgivet til dette organ over en afgørelse truffet af præsidenten for Sąd Okręgowy w K. (den regionale domstol i K.), hvorved W.Ż. blev forflyttet uden sit samtykke fra den afdeling ved denne ret, hvor han hidtil havde haft sæde, til en anden afdeling ved samme ret.
- 106 Det er i denne henseende uomtvistet, at en polsk almindelig domstol såsom Sąd Okręgowy (regional domstol) kan få anledning til at træffe afgørelse vedrørende spørgsmål, der er forbundet med anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, og at den som en »ret« som defineret i EU-retten er en del af det polske retsmiddel- og proceduresystem på de »områder, der er omfattet af EU-retten«, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU (jf. i denne retning dom af 5.11.2019, Kommissionen mod Polen (De almindelige domstoles uafhængighed), C-192/18, EU:C:2019:924, præmis 104, og af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 55).
- 107 Med henblik på at sikre, at en sådan ret er i stand til at tilbyde den effektive retsbeskyttelse, som således kræves i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, er det afgørende, at disse retsinstansers uafhængighed bevares, hvilket bekræftes af chartrets artikel 47, stk. 2, der nævner adgangen til en »uafhængig« domstol som et af de krav, der er forbundet med den grundlæggende ret til effektive retsmidler (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 194 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 57).
- 108 Dette krav om retternes uafhængighed, som er uløseligt forbundet med udøvelsen af dømmende myndighed, er en del af kerneindholdet i retten til en effektiv retsbeskyttelse og i den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der har afgørende betydning som garant for beskyttelsen af samtlige de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten, og for bevarelsen af medlemsstaternes fælles værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU, herunder retsstatsprincippet (dom af 20.4.2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 58).
- 109 Det fremgår af fast retspraksis, at de garantier for uafhængighed og upartiskhed, som kræves efter EU-retten, forudsætter, at der findes regler – om bl.a. organets sammensætning, medlemmernes udnævnelse og funktionsperiode, tilfælde, hvor organets medlemmer kan vige deres sæde, tilfælde, hvor de har pligt til at vige deres sæde, samt tilfælde, hvor de kan afsættes – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at organet er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutralt i forhold til de interesser, som står over for hinanden (dom af 20.4.2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

- 110 Det er i denne henseende afgørende, at dommerne er beskyttet mod indblanding eller ydre pres, der ville kunne bringe deres uafhængighed i fare. De regler, der finder anvendelse på dommeres status og udøvelse af deres funktion som dommere, skal navnlig gøre det muligt at udelukke ikke blot enhver direkte indflydelse i form af instrukser, men ligeledes mere indirekte former for indflydelse, der kan påvirke de pågældende dommeres afgørelser, og derved gøre det muligt at udelukke, at disse dommere ikke fremstår som uafhængige og upartiske, hvilket kan skade den tillid, som domstolene skal indgyde borgerne i et demokratisk samfund og en retsstat (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 197 og den deri nævnte retspraksis).
- 111 Navnlig fordrer den uomgængeligt nødvendige frihed for dommerne fra ethvert indgreb og pres udefra således visse garantier, som er egnede til at beskytte dem, der har til opgave at udøve dømmende myndighed, på det personelle plan, som f.eks. uafsættelighed (dom af 5.11.2019, *Kommissionen mod Polen (De almindelige domstoles uafhængighed)*, C-192/18, EU:C:2019:924, præmis 112 og den deri nævnte retspraksis).
- 112 Henset til den centrale betydning af princippet om uafsættelighed kan en undtagelse fra dette princip kun tillades, hvis den er begrundet i et legitimt og forholdsmæssigt formål, og for så vidt som den ikke har en sådan karakter, at der kan rejses rimelig tvivl i offentligheden om, at de omhandlede retsinstanser er uimodtagelige for påvirkninger udefra og neutrale i forhold til de interesser, som står over for hinanden. Det er således den almindelige opfattelse, at dommere under overholdelse af passende procedurer kan afsættes, hvis de er uegnede til at forblive i embedet grundet forfald, eller såfremt de har begået en alvorlig forseelse (jf. i denne retning dom af 5.11.2019, *Kommissionen mod Polen (De almindelige domstoles uafhængighed)*, C-192/18, EU:C:2019:924, præmis 113 og 115 og den deri nævnte retspraksis).
- 113 I denne henseende fordrer det krav om dommeres uafhængighed, der følger af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU efter fast retspraksis, at den disciplinærordning, der finder anvendelse på dommerne, frembyder de nødvendige garantier for at undgå enhver risiko for, at en sådan ordning anvendes som et system til politisk kontrol med retsafgørelsers indhold. Fastsættelse af regler, som bl.a. både definerer, hvilken adfærd der udgør disciplinærforseelser, og hvilke sanktioner der konkret finder anvendelse, som foreskriver et uafhængigt organs indgriben i henhold til en procedure, der fuldt ud garanterer rettighederne i chartrets artikel 47 og 48, bl.a. retten til forsvar, og som fastsætter en mulighed for at indbringe disciplinærorganers afgørelser for domstolene, udgør således en helhed af væsentlige garantier med henblik på at bevare den dømmende magts uafhængighed (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 198 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.7.2021, *Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere)*, C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 61).
- 114 Imidlertid kan også forflyttelse af en dommer til en anden ret uden dennes samtykke eller, som i hovedsagen, forflyttelse af en dommer mellem to afdelinger ved den samme ret uden dennes samtykke potentielt gøre indgreb i princippet om dommeres uafsættelighed og uafhængighed.
- 115 Sådanne forflyttelser kan nemlig udgøre et middel til at udøve kontrol med retsafgørelsers indhold, eftersom de ikke alene kan påvirke omfanget af de berørte dommeres beføjelser og behandlingen af de sager, som de er tildelt, men også få betydelige konsekvenser for deres liv og karriere og således have tilsvarende virkninger som en disciplinær sanktion.

- 116 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har således, efter at have undersøgt forskellige internationale instrumenter omhandlende problemstillingen vedrørende forflyttelse af dommere, udtalt, at disse instrumenter tilsigtede at bekræfte, at der som en naturlig følge af retsvæsenets uafhængighed eksisterer en ret for medlemmerne af retsvæsenet til beskyttelse mod arbitrære forflyttelser. I denne henseende har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fremhævet vigtigheden af proceduremæssige garantier og en mulighed for domstolsprøvelse med hensyn til afgørelser, der har betydning for dommernes karriere, herunder deres status, og navnlig afgørelser om forflyttelse af dommere uden deres samtykke, med henblik på at sikre, at deres uafhængighed ikke bringes i fare på grund af utilbørlige udefrakommende påvirkninger (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 9.3.2021, Bilgen mod Tyrkiet, CE:ECHR:2021:0309JUD000157107, §§ 63 og 96).
- 117 Henset til det ovenstående må det fastslås, at det krav om dommeres uafhængighed, der følger af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, fordrer, at den ordning, der finder anvendelse på forflyttelse af dommere uden deres samtykke, ligesom regler på disciplinærområdet, bl.a. frembyder de nødvendige garantier for at undgå enhver risiko for, at denne uafhængighed bringes i fare på grund af direkte eller indirekte indgreb udefra. Det følger heraf, at de regler og principper, der er nævnt i denne doms præmis 113, vedrørende den disciplinærordning, der finder anvendelse på dommere, ligeledes skal finde anvendelse mutatis mutandis på en sådan forflyttelsesordning.
- 118 Det er således af betydning, at sådanne foranstaltninger om forflyttelse uden samtykke, selv når de som i hovedsagen er truffet af præsidenten for den ret, som den dommer, foranstaltningerne vedrører, tilhører, uden for rammerne af den disciplinærordning, der finder anvendelse på dommere, kun kan træffes af legitime grunde vedrørende navnlig en fordeling af de tilgængelige ressourcer, der gør det muligt at sikre en forsvarlig retspleje, og at de pågældende afgørelser kan anfægtes retsligt i overensstemmelse med en procedure, der fuldt ud sikrer de rettigheder, der er fastsat i chartrets artikel 47 og 48, herunder navnlig retten til forsvar.
- 119 Hvad angår hovedsagen har Rzecznik Praw Obywatelskich (ombudsmand, Polen) for det første navnlig gjort gældende over for Domstolen, at W.Ż. anser den af ham anfægtede afgørelse om forflyttelse for at udgøre en uberettiget degradering, idet han er blevet forflyttet fra en afdeling for civile sager ved den regionale domstol, som træffer afgørelse i appelsager, til en afdeling for civile sager ved den samme domstol, som træffer afgørelse i første instans, at W.Ż. for det andet var medlem af og talsperson for det tidligere domstolsråd og kendt for offentligt at have kritiseret de nylige reformer af det polske retsvæsen, og at den retspræsident, der traf afgørelse om den i hovedsagen omhandlede forflyttelse, for det tredje er blevet diskretionært udnævnt af justitsministeren i henhold til artikel 24, stk. 1, i lov om de almindelige domstoles organisation til at afløse den tidligere præsident for samme domstol, hvis mandat imidlertid endnu ikke var udløbet. Under henvisning til, at W.Ż.'s klage over den nævnte afgørelse om forflyttelse blev henlagt ved den omtvistede afgørelse, har ombudsmanden i denne sammenhæng ligeledes – og i tråd med den tvivl, som den forelæggende ret har udtrykt i denne henseende – gjort gældende, at det nye domstolsråd, der vedtog denne afgørelse, ikke udgjorde et uafhængigt organ.
- 120 Selv om det ikke henhører under Domstolens kompetence at efterprøve, i hvilket omfang sådanne omstændigheder eller visse af dem faktisk er godtgjort, når den, som i det foreliggende tilfælde, anmodes om en præjudiciel afgørelse, er det under alle omstændigheder fortsat nødvendigt – for at sikre adgang til et effektivt retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om forflyttelse uden samtykke som den i hovedsagen omhandlede – at en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, i overensstemmelse med en procedure, der fuldt ud sikrer de rettigheder, der er fastsat i chartrets

artikel 47 og 48, kan efterprøve, om der er grundlag for denne afgørelse og for den afgørelse, der er truffet af et organ som domstolsrådet, om, at det er uforholdende at træffe afgørelse vedrørende klagen over afgørelsen om forflyttelse.

- 121 I det foreliggende tilfælde ønsker den forelæggende ret, således som det fremgår af denne doms præmis 71, nærmere bestemt oplyst, om EU-retten i den kontekst, der foreligger i hovedsagen, kræver, at den omtvistede kendelse, hvorved den omhandlede dommer afviste W.Ż.'s søgsmål til prøvelse af den omtvistede afgørelse, anses for at være ugyldig, henset til omstændighederne i forbindelse med denne dommers udnævnelse. Dette spørgsmål vedrører ifølge sin ordlyd nærmere bestemt spørgsmålet om, hvorvidt denne dommer, henset til disse omstændigheder, kan anses for at udgøre en »uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, i EU-rettens forstand«.
- 122 Hvad angår disse begreber fremgår det af chartrets artikel 47, stk. 2, første punktum – der i det væsentlige, og således som det allerede er blevet anført i denne doms præmis 102, afspejler det generelle EU-retlige princip om effektiv retsbeskyttelse, som også artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU henviser til – at enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov.
- 123 For så vidt som chartret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, tilsigter chartrets artikel 52, stk. 3, i øvrigt at sikre den nødvendige sammenhæng mellem de i chartret indeholdte rettigheder og de tilsvarende ved EMRK sikrede rettigheder, dog uden at dette berører EU-rettens autonomi. Ifølge forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder (EUT 2007, C 303, s. 17) svarer chartrets artikel 47, stk. 2, til EMRK's artikel 6, stk. 1. Domstolen skal derfor sørge for, at den fortolkning, som den foretager af chartrets artikel 47, stk. 2, sikrer et beskyttelsesniveau, som ikke tilsidesætter det beskyttelsesniveau, der er sikret ved EMRK's artikel 6, stk. 1, således som denne bestemmelse fortolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (jf. i denne retning dom af 29.7.2019, Gambino og Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis, og af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpsom mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 72).
- 124 I denne henseende har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol bl.a. fremhævet, at selv om retten til adgang til en »domstol, der er oprettet ved lov«, som er sikret ved EMRK's artikel 6, stk. 1, udgør en selvstændig ret, er denne ikke desto mindre meget nært knyttet til garantierne for »uafhængighed« og »upartiskhed« i denne bestemmelses forstand. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har således bl.a. fastslået, at selv om de institutionelle krav i EMRK's artikel 6, stk. 1, hver især forfølger et bestemt formål, som gør dem til specifikke garantier for en retfærdig rettergang, har de det til fælles, at de tager sigte på overholdelse af grundlæggende rettigheder, nemlig lovens suverænitæt og magtens tredeling, idet den i denne henseende har præciseret, at hvert af disse krav er baseret på behovet for at bevare den tillid, som den dømmende magt skal indgyde borgerne, og dens uafhængighed i forhold til de andre magter (Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.12.2020, Ástráðsson mod Island, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, §§ 231 og 233).
- 125 Hvad nærmere bestemt angår dommerudnævnelsesprocessen har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ligeledes udtalt, at henset til de grundlæggende konsekvenser, som denne har for den dømmende magts funktion og legitimitet i en demokratisk stat baseret på lovens suverænitæt, er en sådan proces nødvendigvis et element, som er uløseligt forbundet med begrebet »domstol, der er oprettet ved lov«, som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1, idet den

herved har præciseret, at en domstols uafhængighed som omhandlet i denne bestemmelse navnlig måles ud fra, hvordan dens medlemmer er udnævnt (Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.12.2020, Ástráðsson mod Island, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, §§ 227 og 232).

- 126 Som Domstolen for sit vedkommende har fastslået, udgør garantierne om adgang til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og navnlig de garantier, der fastlægger begrebet og sammensætningen af en sådan domstol, hjørnestenen i retten til en retfærdig rettergang. Efterprøvelsen af, om en instans i kraft af sin sammensætning udgør en sådan domstol, er – når der består alvorlig tvivl herom – nødvendig for den tillid, som domstolene i et demokratisk samfund skal indgyde borgerne (jf. dom af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpsom mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).
- 127 Retsinstansernes uafhængighed skal i overensstemmelse med det princip om magtens tredeling, som er kendetegnende for en retstats funktionsmåde, bl.a. sikres i forhold til den lovgivende og den udøvende magt (dom af 20.4.2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).
- 128 Som nævnt i denne doms præmis 109 og 110 forudsætter kravene om uafhængighed og upartiskhed, at der findes regler – herunder navnlig om organets sammensætning og medlemmernes udnævnelse – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at organet er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutralt i forhold til de interesser, som står over for hinanden.
- 129 Desuden har Domstolen i præmis 73 i dom af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpsom mod Rådet og HG mod Kommissionen (C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), i tråd med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols faste praksis i denne henseende anført, at introduktionen af udtrykket »oprettet ved lov« i EMRK's artikel 6, stk. 1, første punktum, har til formål at forhindre, at organisationen af retssystemet overlades til den udøvende magts skøn, og at sørge for, at dette område reguleres af en lov, der er vedtaget af den lovgivende magt på en måde, som er i overensstemmelse med de regler, der danner rammen for udøvelsen af dens kompetence. Dette udtryk afspejler navnlig retstatsprincippet og vedrører ikke blot selve retsgrundlaget for domstolens eksistens, men også domstolens sammensætning i hver sag samt enhver anden bestemmelse i national ret, hvis manglende overholdelse medfører, at en eller flere dommeres deltagelse i efterprøvelsen af sagen bliver ulovlig, hvilket navnlig omfatter bestemmelser vedrørende medlemmerne af den pågældende domstols uafhængighed og upartiskhed.
- 130 Hvad angår EU-retten har Domstolen således med udgangspunkt i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis i denne henseende fastslået, at en ulovlighed, der er begået under udnævnelsen af dommere inden for det pågældende retssystem, indebærer en tilsidesættelse af kravet om, at en domstol skal være oprettet ved lov, navnlig når denne ulovlighed er af en sådan art og alvorlighed, at den skaber en reel risiko for, at andre dele af statsmagten, navnlig den udøvende magt, kan udøve et skøn, der ikke tilkommer denne, hvorved integriteten af resultatet af udnævnelsesproceduren bringes i fare, og der således vækkes en rimelig tvivl hos borgerne med hensyn til den eller de pågældende dommeres uafhængighed og upartiskhed, hvilket er tilfældet, når der er tale om grundlæggende regler, der udgør en integrerende del af indretningen og funktionen af dette retssystem (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpsom mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 75).

- 131 Det tilkommer i sidste ende den forelæggende ret – i lyset af samtlige de principper, som således er blevet nævnt i denne doms præmis 126-130, og efter at den har foretaget de til formålet krævede vurderinger – at tage stilling til, om de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af den omhandlede dommer fandt sted, og navnlig de eventuelle ulovligheder, som blev begået under udnævnelsesproceduren, kan føre til den konklusion, at den instans, ved hvilken den pågældende som enedommer afsagde den omtvistede kendelse, ikke handlede som en »uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov«, i EU-rettens forstand.
- 132 Således som det i det væsentlige er blevet anført i denne doms præmis 78, giver artikel 267 TEUF nemlig ikke Domstolen kompetence til at anvende EU-retlige regler på et bestemt tilfælde, men kun til at udtale sig om fortolkningen af traktaterne og retsakter vedtaget af EU-institutionerne.
- 133 I henhold til fast retspraksis kan Domstolen imidlertid som led i det retslige samarbejde, der er indført ved artikel 267 TEUF, og på grundlag af sagsakterne forsyne en national ret med de EU-retlige fortolkningslementer, der kan være hensigtsmæssige for den ved vurderingen af den ene eller den anden EU-retlige bestemmelses virkninger (jf. i denne retning dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 201 og den deri nævnte retspraksis).
- 134 I det foreliggende tilfælde udspringer den forelæggende rets tvivl med hensyn til den omhandlede dommers status som en »uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov«, da han afsagde den omtvistede kendelse, for det første af den omstændighed, at udnævnelsen af denne dommer fandt sted, selv om domstolsrådets afgørelse nr. 331/2018, hvorved han var blevet indstillet til udnævnelsen, var genstand for et verserende søgsmål ved Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), hvilket ifølge den forelæggende ret medfører, at udnævnelsen fandt sted i strid med gældende national ret.
- 135 I denne henseende har både den polske regering, generalstatsadvokaten og Europa-Kommissionen imidlertid anført, at de nationale regler, som var gældende på tidspunktet for anlæggelsen af dette søgsmål, og især bestemmelserne i artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet, hvis man holder sig til deres ordlyd, ikke kunne bibringe nogen den opfattelse, at et sådant søgsmål i sidste ende skulle kunne føre til tvivl om indstillingen til udnævnelse af den af domstolsrådet således foreslåede kandidat og dermed heller ikke være til hinder for udnævnelse af den pågældende.
- 136 Det fremgår i øvrigt af forelæggelsesafgørelsen i denne sag, at den forelæggende rets vurdering, hvorefter udnævnelsen af den omhandlede dommer skete i strid med de nationale bestemmelser om udnævnelse af dommere, ikke følger af den omstændighed, at bestemmelserne i artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet er blevet tilsidesat i det foreliggende tilfælde, men snarere af den omstændighed, at de nævnte nationale bestemmelser ifølge denne ret selv er i strid med visse bestemmelser i forfatningen og EU-retten.
- 137 Hvis den forelæggende ret under disse omstændigheder – henset til de nationale retsforskrifter, der var gældende på tidspunktet for udnævnelsen af den omhandlede dommer – i sidste ende måtte finde, at det forhold alene, at et søgsmål som det, der er omhandlet i denne doms præmis 134, verserede for Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), ikke klart kunne forhindre republikkens præsident i at foretage denne udnævnelse, kan det ikke antages, at den nævnte udnævnelse blev foretaget i åbenlys modstrid med de grundlæggende regler om udnævnelse af dommere som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 130.

- 138 For det andet har den forelæggende ret imidlertid for det første anført, at udnævnelsen af den omhandlede dommer skete i strid med Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) endelige afgørelse, hvorved det som en retssikrende foranstaltning blev bestemt, at fuldbyrdelsen af afgørelse nr. 331/2018 skulle udsættes, selv om en sådan udsættelse ifølge den forelæggende ret indebar et forbud for republikkens præsident mod at foretage en sådan udnævnelse.
- 139 I denne henseende har den forelæggende ret, således som det fremgår af denne doms præmis 46, henvist til, at udnævnelsen således skete i strid med bestemmelserne i den civile retsplejelovs artikel 365, stk. 1, sammenholdt med artikel 391, stk. 1, og artikel 398²¹ heri samt artikel 44, stk. 3, i lov om domstolsrådet, som giver den forelæggende ret beføjelse til at vedtage sådanne retssikrende foranstaltninger, og i strid med forfatningens artikel 7 og 10 om adskillelse af og balance mellem den udøvende og den dømmende magt og om grænserne for disses virksomhed.
- 140 For det andet har den forelæggende ret ligeledes fremhævet, at Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) på tidspunktet for udnævnelsen af den omhandlede dommer desuden havde udsat behandlingen af det søgsmål, der således var anlagt til prøvelse af afgørelse nr. 331/2018, netop i afventning af den dom, som Domstolen skulle afsige i forbindelse med den præjudicielle forelæggelse, som samme nationale ret havde foretaget i den sag, der gav anledning til dommen i sagen A.B m.fl. I denne henseende bemærkes imidlertid, at Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) med denne præjudicielle forelæggelse netop anmodede Domstolen om præciseringer vedrørende foreneligheden med EU-retten og retten til adgang til et effektivt retsmiddel som sikret ved EU-retten af ovennævnte bestemmelser i artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet.
- 141 Det følger af det ovenstående, at der på tidspunktet for udnævnelsen af den omhandlede dommer ikke kunne ses bort fra, at virkningerne af afgørelse nr. 331/2018, hvorved den pågældende blev indstillet til udnævnelse, var blevet suspenderet ved en endelig retsafgørelse truffet af Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager). Dernæst var det åbenbart, at en sådan suspension i det foreliggende tilfælde ville vare ved, indtil Domstolen havde truffet afgørelse vedrørende det præjudicielle spørgsmål, som samme nationale ret havde forelagt den ved afgørelse af 22. november 2018 i den sag, der gav anledning til dommen i sagen A.B. m.fl., og at det med dette spørgsmål netop ønskedes oplyst, om EU-retten er til hinder for bestemmelser såsom artikel 44, stk. 1b og 4, i lov om domstolsrådet. Endelig var det under disse omstændigheder ligeledes klart, at den afventede besvarelse fra Domstolen i den nævnte sag ville kunne medføre, at Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) i overensstemmelse med princippet om EU-rettens forrang ville skulle undlade at anvende de nævnte nationale bestemmelser og efter omstændighederne annullere denne afgørelse fra domstolsrådet i sin helhed.
- 142 I denne henseende bemærkes, at det fremgår af Domstolens praksis, at EU-rettens fulde virkning forudsætter, at en ret, der har fået forelagt en tvist, der skal afgøres efter EU-retten, kan træffe foreløbige forholdsregler med henblik på at sikre den fulde virkning af den retsafgørelse, der skal træffes. Hvis en national ret, som udsætter sagen på Domstolens besvarelse af dens præjudicielle spørgsmål, ikke kunne træffe foreløbige forholdsregler i perioden, indtil den afsiger dom, efter at Domstolen har besvaret spørgsmålet, ville den effektive virkning af den ordning, der er indført ved artikel 267 TEUF, nemlig blive svækket (jf. i denne retning dom af 19.6.1990, Factortame m.fl., C-213/89, EU:C:1990:257, præmis 21 og 22, og af 9.11.1995, Atlanta Fruchthandels-gesellschaft m.fl. (I), C-465/93, EU:C:1995:369, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis). Denne ordnings

effektivitet ville ligeledes blive bragt i fare, hvis den bindende virkning, som er knyttet til sådanne foreløbige forholdsregler, kunne tilsidesættes af navnlig en offentlig myndighed i den medlemsstat, hvor de pågældende forholdsregler er blevet vedtaget.

143 Udnævnelsen af den omhandlede dommer i strid med den bindende virkning, som var knyttet til Naczelný Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) endelige kendelse af 27. september 2018, og uden at afvente Domstolens dom i sagen A.B. m.fl., har således skadet effektiviteten af den ordning, der er indført ved artikel 267 TEUF. I denne henseende bemærkes i øvrigt, at Domstolen i domskonklusionen i dommen i sagen A.B. m.fl. fastslog, idet den herved baserede sig på betragtningerne i dommens præmis 156-165, at artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for bestemmelser, som ændrer den gældende nationale retstilstand, og som medfører

- for det første, at selv om en kandidat til et dommerembede ved en ret såsom Sąd Najwyższy (øverste domstol) har anlagt søgsmål til prøvelse af en afgørelse truffet af et organ såsom domstolsrådet om ikke at imødekomme denne kandidats ansøgning, men at forelægge andre kandidaters ansøgninger for republikkens præsident, antager denne afgørelse en endelig karakter med hensyn til forelæggelsen af disse andre kandidaters ansøgninger, således at søgsmålet ikke er til hinder for, at republikkens præsident udnævner de sidstnævnte kandidater, og således at den eventuelle annullation af afgørelsen i det omfang, sagsøgeren ikke er blevet indstillet til udnævnelse, ikke kan føre til en ny vurdering af sidstnævntes situation med henblik på eventuel ansættelse i det omhandlede embede, og
- for det andet, at et sådant søgsmål ikke kan støttes på et anbringende om en ukorrekt vurdering af kandidaternes opfyldelse af de kriterier, der tages hensyn til, når der træffes beslutning om fremlæggelse af indstillingen om udnævnelse,

såfremt det fremgår – hvilket det tilkommer den forelæggende ret at vurdere på grundlag af alle de relevante forhold – at disse ændringer kan rejse rimelig tvivl i offentligheden om, hvorvidt de dommere, som republikkens præsident således udnævner på grundlag af domstolsrådets afgørelser, er uimodtagelige for påvirkning udefra, og navnlig for direkte eller indirekte påvirkninger fra den lovgivende og den udøvende magt, og neutrale i forhold til de interesser, som står over for hinanden, og således kan føre til, at disse dommere ikke fremstår som uafhængige og upartiske, hvilket kan skade den tillid, som domstolene skal indgyde borgerne i et demokratisk samfund og en retsstat.

144 På samme måde udtalte Domstolen i dommen i sagen A.B. m.fl. også, at såfremt det fastslås, at artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU er tilsidesat, skal princippet om EU-rettens forrang fortolkes således, at det forpligter den forelæggende ret til at undlade at anvende disse bestemmelser og i stedet anvende de tidligere gældende nationale bestemmelser, idet den selv udøver den prøvelse, som er fastsat ved sidstnævnte bestemmelser.

145 For det tredje har den forelæggende ret, således som det fremgår af denne doms præmis 49 – hvad angår de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af den omhandlede dommer fandt sted på grundlag af afgørelse nr. 331/2018 – givet udtryk for sin tvivl med hensyn til, om det domstolsråd, som indstillede den pågældende til denne udnævnelse, var uafhængigt.

146 Denne tvivl skyldes dels, at den indeværende mandatperiode – på fire år som fastsat i forfatningens artikel 187, stk. 3 – for visse af de medlemmer, som hidtil havde udgjort domstolsrådet, var blevet forkortet, dels at de 15 medlemmer af domstolsrådet, der har

dommerstatus, og som tidligere blev valgt af deres dommerkolleger, som følge af de nyligt foretagne ændringer af lov om domstolsrådet for det nye domstolsråds vedkommende er blevet udpeget af en gren af den polske lovgivende magt med den konsekvens, at 23 af de 25 medlemmer, som udgør domstolsrådet i denne nye sammensætning, er blevet udpeget af den udøvende og den lovgivende magt i Polen eller er medlemmer af disse magter.

- 147 I denne henseende har Domstolen i flere nyere domme haft lejlighed til at præcisere, at den omstændighed alene, at dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) er blevet udnævnt af republikkens præsident, ikke er af en sådan karakter, at den skaber en afhængighed for disse dommere af denne præsident eller rejser tvivl om deres upartiskhed, hvis de berørte, når de først er udnævnt, ikke påvirkes af nogen form for pression og ikke modtager instrukser i udøvelsen af deres funktioner (dom af 19.11.2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982, præmis 133, dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 122, og dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 97).
- 148 I de samme domme har Domstolen imidlertid ligeledes fastslået, at det stadig er nødvendigt at sikre, at de materielle betingelser og den processuelle fremgangsmåde, hvorunder disse afgørelser om udnævnelser vedtages, har en sådan karakter, at der ikke opstår rimelig tvivl i offentligheden om, at de pågældende dommere er uimodtagelige for påvirkninger udefra og neutrale i forhold til de interesser, som står over for hinanden, når de berørte først er blevet udnævnt, og at det i denne forbindelse navnlig er vigtigt, at disse betingelser og fremgangsmåder er affattet på en sådan måde, at de krav, der er gengivet i denne doms præmis 109 og 110, opfyldes (dom af 19.11.2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982, præmis 134, dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 123, og dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 98 og den deri nævnte retspraksis).
- 149 Efter at have fastslået, at dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) i henhold til forfatningens artikel 179 er udnævnt af republikkens præsident efter indstilling fra domstolsrådet, dvs. det organ, der i henhold til forfatningens artikel 186 er betroet opgaven som vogter af retsinstansernes og dommernes uafhængighed, har Domstolen fastslået, at et sådant organs medvirken i forbindelse med en udnævnelsesprocedure for dommere principielt utvivlsomt kan medvirke til at objektivisere denne procedure ved at begrænse den skønsmargen, som republikkens præsident råder over ved udøvelsen af den kompetence, han således er blevet tildelt, idet Domstolen dog har præciseret, at dette kun gælder på den betingelse navnlig, at dette organ selv er tilstrækkeligt uafhængigt af den lovgivende og den udøvende magt og af den myndighed, som det skal indgive en sådan indstilling om udnævnelse til (dom af 19.11.2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed), C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982, præmis 136-138, dommen i sagen A.B. m.fl., præmis 124 og 125, og dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 99 og 100 og den deri nævnte retspraksis).
- 150 Domstolen har imidlertid for nylig fastslået, at de to omstændigheder, som den forelæggende ret har nævnt, og som er omhandlet i denne doms præmis 146, sammenholdt med, at de indgår i en sammenhæng, hvor det var ventet, at mange embeder ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) ville blive ledige inden for kort tid, kunne give anledning til rimelig tvivl om domstolsrådets uafhængighed og dets rolle i den udnævnelsesproces, der skulle føre til de nævnte udnævnelser

til dommerembeder ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) (jf. i denne retning dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 104-108).

- 151 Hvad for det fjerde angår de særlige omstændigheder, hvorunder den omhandlede dommer blev udnævnt af republikkens præsident til dommer ved afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager og herefter blev foranlediget til at afsige den omtvistede kendelse, bemærkes, at det for det første fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at udnævnelsen blev foretaget, og kendelsen afsagt, selv om der i forbindelse med tvisten i hovedsagen var blevet rejst en inhabilitetsindsigelse for Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager) mod samtlige dommere, som på daværende tidspunkt havde sæde i afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager. For det andet fremgår det ligeledes af oplysningerne i forelæggelsesafgørelsen, at de grunde, der blev anført til støtte for inhabilitetsindsigelsen, bl.a. vedrørte de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af dommerne i sidstnævnte afdeling havde fundet sted, nemlig omstændigheder, som i mange henseender svarede til dem, der forelå i forbindelse med udnævnelsen af den omhandlede dommer selv.
- 152 Samlet set kan de omstændigheder, der er nævnt i denne doms præmis 138-151, med forbehold af de endelige vurderinger, som det i denne henseende påhviler den forelæggende ret at foretage, for det første føre til den konklusion, at udnævnelsen af den omhandlede dommer skete under åbenbar tilsidesættelse af de grundlæggende regler om proceduren for udnævnelse af dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), der udgør en integrerende del af det pågældende retssystems indretning og funktion, som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 130.
- 153 For det andet vil de nævnte omstændigheder samlet set ligeledes – og med det samme forbehold – kunne danne grundlag for en konklusion fra den forelæggende ret om, at de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af den omhandlede dommer fandt sted, har bragt integriteten af resultatet af den i hovedsagen omhandlede udnævnelsesproces i fare ved at bidrage til at skabe rimelig tvivl i offentligheden om, hvorvidt denne dommer er uimodtagelig for påvirkninger udefra og neutral i forhold til de interesser, som står over for hinanden, og føre til, at han ikke fremstår som uafhængig og upartisk, hvilket kan skade den tillid, som domstolene skal indgyde borgerne i et demokratisk samfund og en retsstat.
- 154 Hvis den forelæggende ret når frem til sådanne konklusioner, vil det herefter skulle lægges til grund, at de omstændigheder, hvorunder udnævnelsen af den omhandlede dommer således fandt sted, i det foreliggende tilfælde kan forhindre opfyldelse af det krav, der følger af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, hvorefter en instans, når den – som den ret, ved hvilken den omhandlede dommer i det foreliggende tilfælde var enedommer – skal træffe afgørelse om forflyttelse uden samtykke af en dommer, der – som W.Ż. – kan komme til at skulle fortolke og anvende EU-retten, skal udgøre en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i denne bestemmelse.
- 155 I så fald vil det endvidere påhvile den forelæggende ret i besvarelsen af de spørgsmål, som den er blevet forelagt af Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere, at præcisere, at sidstnævnte retsinstans i overensstemmelse med princippet om EU-rettens forrang skal anse den omtvistede kendelse for at være ugyldig, uden at nogen bestemmelse i national ret kan være til hinder herfor.

- 156 I denne henseende skal det nemlig bemærkes, at i henhold til fast retspraksis medfører princippet om EU-rettens forrang, at EU-retten har en fortrinsstilling i forhold til medlemsstaternes nationale ret. Dette princip medfører derfor en forpligtelse for alle instanser i medlemsstaterne til at sikre, at de forskellige EU-retlige regler gennemføres fuldt ud, idet medlemsstaternes nationale ret ikke kan ændre den virkning, som disse forskellige regler tillægges på disse staters område (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 244 og den deri nævnte retspraksis).
- 157 I medfør af princippet om EU-rettens forrang må den omstændighed, at en medlemsstat påberåber sig bestemmelser i national ret, selv hvis der er tale om forfatningsbestemmelser, således ikke være til skade for EU-rettens enhed og effektivitet. Det fremgår nemlig af fast retspraksis, at de virkninger, der er knyttet til princippet om EU-rettens forrang, er bindende for alle organer i en medlemsstat, uden at navnlig de interne bestemmelser, herunder forfatningsbestemmelser, kan være til hinder herfor (jf. i denne retning dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 245 og den deri nævnte retspraksis).
- 158 Navnlig har enhver national ret nærmere bestemt pligt til under en sag, der henhører under dens kompetence, som organ i en medlemsstat at undlade at anvende enhver national bestemmelse, der er i strid med en EU-retlig bestemmelse, som har direkte virkning i den sag, som den skal påkende (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 248 og den deri nævnte retspraksis).
- 159 Eftersom artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU pålægger medlemsstaterne en klar og præcis forpligtelse til at opnå et resultat, som ikke er undergivet betingelser med hensyn til den uafhængighed, der skal karakterisere de retsinstanser, som skal fortolke og anvende EU-retten, vil *Sąd Najwyższy* (*Izba Cywilna*) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere være forpligtet til inden for rammerne af sine kompetencer at sikre denne bestemmelses fulde virkning (jf. i denne retning dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, præmis 250 og den deri nævnte retspraksis), hvilket i det foreliggende tilfælde, og med forbehold af de endelige vurderinger, som det igen påhviler den forelæggende ret at foretage, kræver, at denne kendelse, henset til det anførte i denne doms præmis 39, anses for at være ugyldig.
- 160 I denne henseende skal det endvidere præciseres, at selv om den forelæggende ret er af den opfattelse, at denne kendelse er blevet afsagt af en instans, der ikke udgør en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, i EU-rettens forstand, er der ikke i det foreliggende tilfælde noget hensyn vedrørende retssikkerhedsprincippet eller en angivelig retskraft, som med føje kan påberåbes med henblik på at forhindre en ret som *Najwyższy* (*Izba Cywilna*) (øverste domstol (afdelingen for civile sager)) i en sammensætning med tre dommere i at anse en sådan kendelse for at være ugyldig.
- 161 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og princippet om EU-rettens forrang skal fortolkes således, at en national ret, for hvilken der er rejst en inhabilitetsindsigelse i tilknytning til et søgsmål, hvorved en dommer ved en retsinstans, der kan fortolke og anvende EU-retten, anfægter en afgørelse, hvorved den pågældende er blevet forflyttet uden sit samtykke, skal anse en kendelse, hvorved en instans, der træffer afgørelse i sidste instans, beklædt med en enedommer, har afvist dette søgsmål, for at være ugyldig, når dette er absolut nødvendigt henset til den omhandlede

processuelle situation for at sikre EU-rettens forrang, såfremt det fremgår af samtlige de betingelser og omstændigheder, hvorunder processen for udnævnelse af denne enedommer er blevet afviklet, at udnævnelsen skete i åbenlys modstrid med de grundlæggende regler, der udgør en integrerende del af det pågældende retssystems indretning og funktion, og integriteten af resultatet af denne proces bringes i fare, idet der skabes rimelig tvivl i offentligheden om, hvorvidt den omhandlede dommer er uafhængig og upartisk, således at den nævnte kendelse ikke kan anses for at være afsagt af en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.

Sagsomkostninger

- 162 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og princippet om EU-rettens forrang skal fortolkes således, at en national ret, for hvilken der er rejst en inhabilitetsindsigelse i tilknytning til et søgsmål, hvorved en dommer ved en retsinstans, der kan fortolke og anvende EU-retten, anfægter en afgørelse, hvorved den pågældende er blevet forflyttet uden sit samtykke, skal anse en kendelse, hvorved en instans, der træffer afgørelse i sidste instans, beklædt med en enedommer, har afvist dette søgsmål, for at være ugyldig, når dette er absolut nødvendigt henset til den omhandlede processuelle situation for at sikre EU-rettens forrang, såfremt det fremgår af samtlige de betingelser og omstændigheder, hvorunder processen for udnævnelse af denne enedommer er blevet afviklet, at udnævnelsen skete i åbenlys modstrid med de grundlæggende regler, der udgør en integrerende del af det pågældende retssystems indretning og funktion, og integriteten af resultatet af denne proces bringes i fare, idet der skabes rimelig tvivl i offentligheden om, hvorvidt den omhandlede dommer er uafhængig og upartisk, således at den nævnte kendelse ikke kan anses for at være afsagt af en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.

Underskrifter